

§ 10. Ministeren for kulturelle anliggender udarbejder og fastsætter fællesregler for de regionale centralbibliotekers virke.

Centralstyrelse.

§ 11. Biblioteksvæsenet er underlagt ministeren for kulturelle anliggender.

Stk. 2. I henhold til ministeren for kulturelle anliggenders bestemmelse skal kommunalbestyrelserne give oplysninger om folkebibliotekernes virksomhed og økonomi.

Finansiering.

§ 12. Efter forhandling med folketingets finansudvalg formidler ministeren for kulturelle anliggender statens tilskud til folkebibliotekernes fællesopgaver og til tilfælde, hvor særlige forhold vanskeliggør biblioteksbetjening.

§ 13. Efter forhandling med folketingets finansudvalg fastsætter ministeren for kulturelle anliggender regler for vederlag fra staten til danske forfattere og oversættere i forhold til det antal bind, de er repræsenteret med på samtlige offentlige biblioteker.

Ikrafttrædelse m.v.

§ 14. Loven træder i kraft den 1. april 1976.

Stk. 2. Lov nr. 171 af 27. maj 1964 om folkebiblioteker, som ændret senest ved lov nr. 314 af 26. juni 1975, ophæves.

§ 15. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Folke- og skolebibliotekernes samlede udgifter i årene 1965 til 1975 er steget fra 117 mio kroner til 754 mio kroner, og budgetberetningerne fra kommunerne viser, at beløbet for 1976-77 bliver 867 mio svarende til en stigning på 25 pct. i forhold til finansåret 1975-76. Medregnes udgifterne til de videnskabelige biblioteker er milliardén nået.

En sådan vækst kan ikke være fornuftsbetonet, ej heller nødvendig, når man tager i betragtning, at Danmark, hvad angår biblioteksvæsenets service-niveau, rangerer blandt de førende lande, og at man i vid udstrækning er nået til den erkendelse, at det fremover vil være absolut nødvendigt at begrænse det offentlige ressourceforbrug.

Den samlede udgift til biblioteker beløber sig til ca. 200,00 kr. pr. indbygger (sv.t. ca. 600,00 kr. pr. husstand). Til sammenligning er det tilsvarende tal pr. indbygger hos vores nærmeste sydlige nabo, Bundesrepublik Deutschland, ca. kr. 10,00.

Disse uforholdsmæssigt store udgifter betales for en væsentlig dels vedkommende af den befolkningsmajoritet, som i meget ringe grad bruger bibliotekerne. I gamle dage dækkede bibliotekerne hos store socialt svagt stillede befolkningsdele et væsentligt behov. I vore dage har alle en langt bedre skolebaggrund og bedre muligheder for fritidsundervisning. Dertil kommer, at radio og fjernsyn samt bladvirksomhed nu mætter en større del af befolkningens kundskabsbehov. Den enkeltes realløn er mange gange højere end for generationer siden, da gratisprincippet slog rod i biblioteksvæsenet.

Til belysning af, i hvor ringe grad bibliotekerne dækker almene sociale behov, skal her nævnes en undersøgelse af fritidsvaner i Danmark, som socialforskningsinstituttet har foretaget i tresserne. Heri nævnes det, at kun hver anden dansker læser bøger, og kun 25 pct. af samtlige læste bøger indenfor alle alders- og uddannelsesgrupper er biblioteksbøger. Ca. 50 pct. af bøger blandt skoleelever stammer fra biblioteker, men antallet af skoleelever er ikke stort i forhold til den samlede befolkning, og de fleste af disse bøger lånes på skolebibliotekerne. Kun 6 pct. af aktive læsere kommer på bibliotek for at læse på læsesalen. Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt, at ledende funktionærer læser dobbelt så meget som ufaglærte arbejdere, hvilket følgerigt bevirker, at der gennem biblioteksdriften foregår en økonomisk omfordeling fra de mindre bemidlede til de mere-bemidlede.

De her nævnte forhold bevirker, at der er god grund til også på biblioteksområdet at følge de sædvanlige principper, at forbrugeren som hovedregel selv betaler varen.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

I forhold til nugældende lov begrænses folkebibliotekets funktioner til ikke også at omfatte audiovisuelt materiale og diverse kulturelle arrangementer. Pladeudlån skønnes i højere grad at virke underholdende end oplysende og uddannende. Dette forhold samt Danmarks Radio og Fjernsyns alsidige